

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kereskedési szerződések Ausztria és Belgium közt; kinevezések; nemzeti színházi jelentés és ujdonságok; Liszt és földieink kitüntetése Berlinben; pesti hölgyegyesület; adakozások a vakok pesti intézete javára; Győrmege (Győr város erőszakos föllépése a nemesek ellen, határozat a népvédelési tárgyban, időjárás, 's a t.); Ungmege (törvénykezési adatok, megyei levelezések, 's a t.); sárospataki újszítás's algondnok-igtatás, jolsvai tisztújítás, változások a es. kir. hadseregnek; 's a t.) Amerika (a Creole hajón történt négerzendülés ügye, 's a t.) Spanyolország (Krisztina özvegyi pénzének megszüntetése a cortesben jóváhagyott; 's a t.) Anglia (a porosz király fogadtatása Londonban; a niger-folyami szállítvány és gyarmatosítás megsemmisült; keresztelési ünnepély; 's a t.) Franciaország (Thiers és Guizot jellemzése; párviala Levasseur és Arrighi közt; a válaszfóirat a követkamrában elfogadtatott; a ministerség rokkant helyzete; 's a t.) Olaszország, Belgium, Oroszország. Ertesítő.

Magyarország és Erdély.

Ö. cs. 's ap. kir. föls. mult évi oct. 25-ikén a belga királylyal kereskedési 's hajózási szerződésre méltóztatott lépni, melly a két hatalom hajóinak a belső-öldiekkel kölcsönösen egyenlő jogokat biztosítván, üdvös eredményü leend az egész birodalom kereskedési mozgalmaira.

Ö. cs. 's apost. kir. fels. Stainlein Eduárd b. özvegyének 's ivadékainak legkegy. megengedni méltóztatott, hogy a bajor királytól nyert Saalenstein gróf czimmet és ranggal Magyarországon 's a hozzá kapcsolt tartományokban élhessenek. Továbbá Mixich Miklós bánsági-táblai ítélőmestert és Jármay Imre szabolesmegyei volt első alispánt, királyi tanácsos' czimmet földiszíteni, a pozsonyi szent Erzsébet-apácák gondnokává (curator) pedig Kampfmüller Ferenc országos ügyvédet mélt. legkegy. kinevezni.

A' nm. magyar k. helytartótanács Schwartz Károlyt a siket-némák vázai intézeténél tanítóvá alkalmazá.

A' nm. kir. udv. kamra Thernovszky Károly díjtalan erdőszgyakornokot lubochai erdőszhivatali irnokká nevezte ki. Szilvinyi Albert fiumei ideigl. só-'s 30adi felügyelőségé f. e. január 7-ikén meghalt.

A' nm. m. kir. udv. kamra a lubochnai erdőtsztségi megürült irnokhivatalra Thernovszky Károly fizetéstelen erdőszgyakornokot alkalmazá. Zappal József bogsányi számtartóhivatali irnok meghalozott. — Az erdélyi kincstárnoksági tanácsos karánsebesi Juhász József nyugalmaztatása által ezen hivatal megürült.

Epen lapjaink bezártával veszszük azon szomorú hirt, hogy m. Desewffy Aurél gróf m. k. helytartósági tan., m. akadémiai tag 's egyike legjelesb publicistáinknak férfikora 's munkássága legviribb szakában, ma hamvazó szerdán (febr. 9-én) reggeli 5^{1/2} órakor ideglázban néhány napi betegeskedés után elhunyt 's tetemei Sz. Mihályon (Szabolesban) a' nemzeti sirbortba takarítatnak el. Képzeltetni az országos érdemü nemzeti, rokon, baráti 's ismerőji méltó fájdalmát országszerte 's meglepő veszteségen! Minden esetre journalistáinknak is egy hatalmas leventéje tűnt el vele.

A' pesti sz. Rókus kórháznak, szive jóságáról, emberségéről, igazságszeretetéről, hivatalos buzgóságáról egyiránt isméretes, tudományos műveltségéről pedig még a külföld által is becsült igazgatója Windisch Leopold kir. tanácsos elhunyt éltének 77dik évében jan. 31-én. Tetemei február 2-án takarítottak el olly diszszel, minőt egy 54 évig buzgón fáradozott jó polgár méltán megérdemelt, — nemcsak elkeseredett házfelvi, de számos baráti, tisztelőji, különösen pedig általa valóban atyailag ápoltt, sok száz épségre jutott halás beteg könnyeitől kísértetve. Áldás emlékének.

(Nemzeti színház.) A' nemzeti színházat igazgató országos választmány a' nemzeti színen előadandó eredeti drámai művek jutalmaztatása iránt következő állandó szabályokat hozott: a) Az illy eredeti drámai mű a' nemzeti színház igazgatóságának adatik át. b) Megvizsgáltatik az e' végre megkért magyar tudós-társaság színi küldöttségének négy tagjából és három színésztagbul alakuló biztosság által. c) Ha elfogadtatik, szerzője a' második, harmadik és negyedik előadásból, levonván a' napi költségeket, a' jövedelemnek egy-egy harmadát, 's így összesen egy egész jövedelmet nyerend jutalmul. d) Nyomatásban megjelent művek nem jutalmaztatnak. e) A' kéziratok tisztán 's olvashatólag legyenek írva, lapozva és bekötve. f) A' szerző a' vizsgáló biztosság előtt nevét elhallgathatja. g) Bérletszűnetben vagy bérletfolyamban adassék-e az elfogadott drámai mű? az igazgatóság határozza meg. — Az eredeti operák és énekes bohózatok iránt a' választmány minden egyes esetben külön fog intézkedni. Pest, febr. 6-án 1842. Szigligeti tit. — Szombaton, február 12-ikén először fog adatni: „Tudtán kívül kém” vigját. 2 felvonásban, francziából fordítá Csepregi a' magyar tudós társaság költségén. A' jövő hétre pedig tanulják, és Szentpétery Zsigmond színész javára bérszűnettel elő fog adatni: Scribe legujabb 's európai hírrer kapott „BILINGS” (une chaine, helyesebben „LÁNCZ”) című 5 felvonásos vigjátéka, fordítva Csepregi, Kgressy Benj., és Fekete Soma által. Ugyanezen darab Nagy Ignác és Vajda Péter fordítása után a' „Szinmütár” legközelebbi füzetében rövid idő mulva meg fog jelenni. —

(Liszt 's földieink Berlinben.) Két köv. tartalmu levél érkezett Berlinből Lisztünk hangversenyéről 's egyéb ott mulató hazánkfiak kitüntetéséről január első feléből. Az első így hangzik: Most egész Berlin világhírű zongorahősünk 's kedves hazánkfiája Liszt Ferenc virtúóz előadásai foglalkodtatják. Minden szájról beszél. Egyik örvend, hogy hallotta, másik busdít, hogy még nem hallotta. Már három hangversenyt adott 's mindig olly teli teremmel, hogy egyetlen beléptijeg sem maradt eladatlannal, mikét okból feltűnő: mert a' belépti jegyek nagyon drágák 's mert a' berlini nép a' zenének nem föltűnő nagy bálványzója. Mi magyarokul együtt látogatók meg őt. Kötűnő szívességgel fogadott 's azt mondá: boldogabbnak érzi magát e' körben, mint mult este a' hangverseny alatt a' tapsözönben; alig várja az időt, midőn Pesten kezdett pályájáról mintegy három év mulva visszalépve, ismét Pesten, szeretett honában letelepülhessen 's megmutathassa, hogy keblében él egy valami, szentebb mindennél — hazája, mellynek gyöngye ereje szerint ő is kész szolgálni. Minket magyarokat hangversenyeihez mindig ingyen belépti jegyekkel ajándékozza meg 's midőn először elfogadni nem akarók, úgy nyilatkozott, hogy ezzel igen megsértének. Nem lesz tán érdektelen

együttal értesítenem, hogy az itteni egyetemen a' tanulók száma 2140; Magyarországról vagyunk összesen 20an; jelesen 7 erdélyi szász, 4 erdélyi magyar, a' többi magyarországi reformatus. A' rendes és rendkívüli közoktatók száma összesen 152. T. — E. H. — A' másik pedig így: Lisztet mult dec. 28-án, a' berlini magyarok is megfészelték, és a' zongorahős mindenikkel megelőző nyájassággal fogott kezét; egyik szepességi magyar barátunk pedig német ajkon, de magyar szívvel, e' rövid és nyomos beszédet tartá: „Mikor őnt a' hon fiait tisztelve köszöntötték, nem részesülhettünk a' közörömben, mellyet a' Dunán fővárosunkba vitt; és midőn őnt a' magyar ifjuság örömittasan fogadta körébe, mi nem valánk ott, mert közülünk már akkor sokan messze éltek a' hazától. De azon pesti jeles nap utóhangja a' távolban is megragadta keblünket, 's örültünk, hogy a' dús szellemü művész miénk. Most már őnhez közel lenni 's forrón köszönteni nekünk is jutott szeresene. — Üdvözöljük őnt! — nem a' hazában ugyan, hanem hazafi lélekkel. Eljöttünk ismételni azt, mit a' magyar házúszke lelkesedéssel 's tiszta öntudattal vallott: hogy a' művészet nemtője eljutott a' hős nemzethez is. És megjöttünk azon örömmel hirdetendők, hogy kegyed miénk — miénk! kit Európa elismere becsül; ki minden lelket megbájoz; és miénk! kit minden föld örömmel fogad. E' szókra röviden, de érzékeny hangon válaszolt az ellágyult művész, és a' szónokot megcsókolta. Aztán beszédbe eredt Magyarországról 's porosz egyetemi tárgyakról; említette, hogy hazánkat nem sokára meglátogatja, és hogy e' magyar szívességet többre becsüli a' tegnapi tapsnál. Előhozza Schellinget is, 's midőn tudtával adták, hogy a' híres férfú dec. 27-dike hangversenyében jelen volt, nagyon fölvidult 's különös örömet szavakban is nyilvánítá. Hogy Liszt, lelkében csupa magyar, arrul nem kételkedhetik, ki e' jelenetnek tanuja volt. Január 5-én csakugyan megjelent Schelling előadásán, gr. T. által (Erdélyből) vezetve. Eleinte feszült figyelemmel 's redőzött homlokkal hallgatá a' vendég művész a' fenjáró böles szavait; de később meghanyatlott figyelve és szemhéjai szinte becsukódtak: másodsor-harmadszor is neki fogott, de előbbi szeresével 's végre a' serénytollu hallgatóságon legelteté szemeit. (Liszt, Schelling órája után azt mondotta, hogy: majd elaludt 's hozzátette: „hogy a' philosophiát és theologiát mennyben kellene tanítani, e' földre anatomia való, mert itt testeket lehet találni.”) Illy emberpár nemünk kevélysége, mindkettő lángelmével a' gondolkodás és művészet mezején; 's vajmi különbség amannak szemlélföldési 's imennek hűrezgéséi közt! Egy Liszt fölfejté képzenyéinket, gondolatinkat, sejtelminket 's láthatlan világot varázsol körünkbe. Csak egy pillanat, és a' multba halt minden kedves kép előnkbe támad, 's érzeményink özönében olvad szét. De a' jelen, minden nyomasztó terheivel, minden korlátival öszszeomlik, mert ő egyszerre fölhasználja azt. Hallgatónak önkéntes ura, mindenkit megkap észben, szíven, lábban, és sebes áradáskint söpri el még csak gondolatinkat is — 's ha megcsilapult a' bájjihar, alig tudjuk magunkat visszanyerni. — Egy Schelling pedig magához utasítja az embert, hogy figyelmevel ne esapongjon 's nagy gondolatokban mereng; és a' gondolkozó világ rendszerén végig tekintve, gazdag tehetséggel taglalja annak szüleményit. O hálót köt, mint egy munkás pók, mellyet századok fognak hontogatni, ha majd földi pályájáról lelépendedt, mert gondolatszíkrai a' szellemi élet oceánjába hullanak. V. P. — P. H.

1842ki január hóban a' vakok pesti intézete pénztárába adakoztak: az intézet közjavára a' budai színházban előadott hangászi mulatságból 192 fr. 4 fr., Hoffmann Anna pesti nagyker. özvegye ajánlása 5 fr.; t. Szakál János török-bálinti pléb. hagyomány 4 fr., M. L. Kanitz pesti nagyker. ajánlása 10 fr., Zeller János pesti lakos hagyom. 5 fr., Klobusiczky Péter kalocsai érsek ő exja kegyes ajándéka 40 fr., a' pesti arany és ezüstműves czéh 8 fr. Az intézet ujháza felépítésére különösen ns Pozsonymegye gyűjtött 's általküldött 43 fr. 45 kr., sz. kir. Debreczen városa 139 fr. 17 kr., sz. kir. Ujbánya városa 13 fr. 10 kr., fősz. bíró Fáy György ur a' vázai járásban gyűjtött 41 fr. 27^{2/10} kr., t. Biringer es. kir. budai főpostaigazgató 20 fr., 's a' budapesti postásztek közül Linke Antal 5 fr., Kraft Aloiz 4 fr., Majláth Ferenc 2 fr., Benkovics Károly 3 fr., Linke Eduárd 1 fr., Spiró Leo 2 fr., Oberhammer Antal 1 fr., Biringer Sándor 2 fr., Brillmayer Máté 1 fr., Puskásy László 1 fr., Hebantantz Ferenc 5 fr., Pooch János 5 fr., Schubert Fridrik 3 fr., Hüber János 1 fr., Pitzinger János 2 fr., Morbiezer János 2 fr., Nizsálkovic László 2 fr., Schelle Sándor 1 fr., Georch Móríc 1 fr., Krammer Erneszt 2 fr., Beer József 1 fr., Steinius Antal 1 fr., Stadler Antal 1 fr., Stamm Vincze 1 fr., Examenthy József 1 fr., Három levélhordó 50 kr., ns Komárommegye 34 fr. 31 kr., fősz. bíró Sárközy Károly ur a' pesti járásban beszédett 158 fr. 2 kr. Kecskemét városi lakosaitól gyűjtött 128 fr. 36 kr. Kecskemét városi pénztár adott 40 fr. Pesten febr. 1-jén 1842. Gömör y Károly m. k. pénztárnok. Látta Dubraviczky. m. k.

A' pesti jótékony asszony-egyesület bevétele 1841. évben még következőkből állott: Ö. cs. k. fen. a' nádor adott 2500 fr., Ö. cs. kir. fensége a' nádorné 750 fr., Almásyné sz. Horváth Róza asszony 50 fr., Appiano Józsefné sz. Valero Borbála asz. 100 fr., Bene Ferenczné Mária a. 25 fr., Bohusné sz. Szögyényi Antónia a. 225 fr., Boráros Eleonóra a. 10 fr., Brunszvik grófné sz. Majthényi Anna Mária a. 82 fr. 15 krt., Burgman Károly ur 25 fr., b. Deresényi János ur alapítványának kamatja 60 fr., Derra Anasztázné sz. Zettiry Mária a. 20 fr., Dumcsáné a. 10 fr., Eötvös József ur 12 fr. 30 kr., Ferdinandy Ignáczné sz. Pom Józefa a. 62 fr. 30 krt., Fest Károlyné sz. Frölich Lucia a. 25 fr., Forster Lajosné sz. Ruttkay Karolina a. 50 fr., Frölich Sámuelné sz. Zwiky Veronika a. 50 fr., Frölich Fridrik ur 50 fr., Gágerné sz. Pfandler Emilia a. 12 fr. 30 krt., Gömör y Károlyné Julianna a. 100 fr., Gyrané a. 200 fr., Hartleben Adolf ur 12 fr. 30 krt., Hild Augusta a. 50 fr., Hoffmann Anna a. 50 fr., Horváth Jánosné sz. Latinovics Anna a. alapítványának kamatja 90 fr., Jális Ferenc ur 25 fr., Jurenák Józsefné sz. Frölich Vilhelmina a. 25 fr., Kappel Emilia a. 60 fr., gr. Károlyi Györgyné

ifjúság mellett dalnok-kara zengé örömeinek. — Isteni tisztelet után az ünnepély örömtánúji az anyaiskola ó teremébe oszlottak. Hol is beigtató segéd főgondnok, Lónyai Lónyay Gábor ur a főiskola anyagi és szellemi állapotjának valóban szíven viselését tanúsító lelkes beszédet tartván az ifjúsághoz, mint haza reményeihez, felsőség 's törvényiránti kész engedelmisséget javasoló buzditást intézve az új algondnokot az egésznek jó indulatjába ajánlá's munkásságára isteni segélyt, áldást kért. Ekkor az algondnok ur emelvén szavát, minden kiejtésén szándék, tiszta szív sugalta örömkészség gyöngye ragyogott, 's hiszem nem volt kebel, mellyneka' 21 éven keresztül példás hűséggel forgolódott derék Fáy Ferencz előéletése 's a' ként az algondnoki szék megürülése miatti részvevő aggodalma azonnal lelki örömmé ne vált volna. Ez örömet híven tolmáclá igazgató oktató Gortvay János ur az egyház-kerület és oktatói kar nevében, szerénységet kiméltőleg mutogatván adatosan: miképen a' Bárcey-család századok óta buzgó gyámolója's gyarapítója levén a' s. pataki anyaiskolának benne mint érdemes utódban méltán helyzi gazdag reményit ezen nevelőintézet feletti örökdést viselő testület. A' felsőbb tudományokat hallgató beöltözött ifjúság részéről ékesen szónokla Gubás Ferencz ujellenőr. A' polgári pálya küszöbén álló jogászok közül szép mérséklettel Teleky, végre az alsóbb osztályu tanulósg ártatlan öröme zsenge virágát — szív-ragadólag, örömkönyeket varázslólag mutatá be a' tudományok utáni fáradozás tiszteletre ragadó példájának Somosy Jánosnak legkisebb fia. Örömmek, a' szív legédeseb érzésének könnyei ragyogtak a' jelen voltak szemében, látva egy növendéket olly ügyesen, értelmesen, 's tiszteletteljes bátorsággal illy számos gyülekezet körében állani; — hallva a' gyöngye ifjunak saját elméje szüleményét várokozás-haladólag ömledezni. Valóban ez ünnepély szívemelő 's magasztos volt. Édes hazám, te élet- 's érzelmdús fiatal nemzedéknek örveudesz 's a' jövőnek magva jó földbe vagy on elhintve. Szakácsy Dániel.

Jolsvárol, dec. 31kén: Tegnap tartatott uradalmi ügyész Z. Sz. L. elnöksége alatt a' város tisztujtó széke, melly alkalommal, valamint nagy lelkesedéssel várta be a' polgárság e' napot, úgy bensőleg nem kevésbé busított meg némelly bekövetkezett tények által, ugyanis: a' helybeli tanács a' választott polgársággal legyetemben a' tisztujtás előtti napokban, midőn t. i. az előbbi választásoknál tapasztalni szokott itatások 's némelly kihágások elejét venni szándékozván, illő rendelkezéseket tőn, azt határozá, hogy a' választásra lejövendő ügyész ur az iránt kérésék meg, miszerint ez uttal csupán a' birói választást tevén-meg, a' többi tisztviselő választásába, mint eddig szokásban volt, ne bocsátkozzék. A' választás napján a' városi biztosság az uradalmi kastélyba most érintetem kéréssel menvén, miután a' képviselő ügyész ur a' szokáshoz ragaszkodva a' választást más tisztviselőkre is kiterjeszteni kívánta, a' város, mi dicséretére válik, engedve a' képviselő ügyész ur kívánatának, azzal elégtelt meg, hogy elállván jelenleg a' tullegi akadálytételtől, a' meghitt törvényes bizonyosság előtt ovást tett az iránt, miképen az 1836ki törvény a' községeknél uradalmi befolyást csupán a' biróválasztásra engedett; következőleg annál kevésbbé szándéklá azt jelesb állásu városoknál többre terjeszteni, ezen most idézett törvénybe egyenesen ütköző sérelmes választásra nézve fentartotta magának a' törvényes orvoslást. A' vitakozásokból kérdést lehetett támasztani, vajjon nagyobb megszorítás é az, hol csupán a' biróválasztás történik uradalmi befolyás mellett, vagy az, hol más tisztviselőkre is kiterjesztetik a' választás? — Ezek után a' városi teremben elfoglalván a' képviselő ügyész ur az elnökséget, egy jó készületű beszéddel nyitotta meg az ujítószéket. Csak az tett egy kis benyomást, hogy ezelőtti építőszék-nyitáskor mondott beszéde mindenkor „privilegiált város“ czimmet, most csupán „tiszteletre méltó gyülekezet“ nevezetel kezdődött. Innen következethet az is, mintha városunk talán eddigi szabadditokos (privilegialis) állását elvesztette volna; a' mi ugyan nem történt, mert kiváltságival most is él. Ámbár pedig most némi kedvetlen viszonyokba van helyeztetve a' város az uradalommal, mindazáltal mindig jobb 's tanácsosb-is a', Status quo-t megtartani 's illetén észrevételeknek helyt nyujtó mondásokkal felhagyni. Beszéd folytában is lehet tapasztalni egy kedvetlenséget, azon állításbul, mintha a' városi lakosok közt ármánykodók is találtatnának, kik a' békes 's nyugalmas polgárok jóra való törekvésit megsemmisíteni szándékoznának. Elnökileg ármánykodóknak némellyeket említeni a' nélkül, hogy ármányuk kifejelettenék, kissé tán helytelen. Ebből azon kérdés támadhat: vajjon kire fenhetni azon ármányságot? azokra é, kik a' város jogait az uradalmi megtámadások ellen védik? vagy azokra, kik megfeledekezve polgári kötelességökről, legnagyobb bajokban-is csak semleg viselik magokat? Szeretnők ha illyenek nem is történtek volna, mert a' város népe sokkal nyugalmasb, hogy sem tettleg kilépni akarna törvényes utjáról. Megnyitós beszéd után megindulván a' választás, főbiró lett ns Maletér István tb. főkapitány: ns Mihálik Ferencz tb. tanácsnokok, mint holtig választottak mind megmaradtak, valamint a' főjegyző ifj. ns Porubszky János is. Ezután választattak a' kisebb tisztviselők. Végezetre a' város polgársága megemlékezvén arról, miképen Jankó András ur több megyei tb. 's a' város ügyésze a' közönség ügyeit legnagyobb szorgalommal, belátással 's iparral végzi 's védelmezi, hálás jutalmul, ügyészet polgárjai sorába igtatni kívánván, őt polgársággal megtisztel, 's elfogadására felszólítá, ügyész ur meglepetvén illy felszólítás által szives köszönet mellett a' polgárságot elfogadá. Egyébiránt az egész választás legnagyobb renddel ment véghez. X. Y. —

(Változások a' cs. kir. hadseregél.) Hammerstein Vilmos b. altábornagy 's osztályfő parancsnokává lett a' 2ik hadsapatnak Olaszországban; Khevenhüller Metsch Ferencz gr., vezérőrnagy 's zászlóaljvezér, tulajdonosává Fleischer 35 sz. gy. ezredének. Előléptettek: altábornagyokbul lovassági táborfővé: Hessen Homburg Gusztáv hg.; vezérőrnagyokbul altábornagyokká: Boineburg Möriz b.; Lobenstein Vilmos, ruhatári igazgató, hivatala megtartásával, és Mertz Fridrik; ezredesekbül vezérőrnagyokká: Gedeon József, a' székely 14 sz. gy. határőr ezr.; Csorich Antal b., Wellington hg. 42 sz. gy. ezr.; őrnagybül alezredessé: Haymann József, Hrabowszky b. 14 sz. gy. ezr., gránátosztályi parancsnok, ferrari várparancsnokká; kapitányokbul őrnagyokká: Baussner József, d. Miguel 39 sz. gy. ezr., az ezredben; Oreskovich Fridrik, Reisinger 18 sz. gy. ezr., a' szluini 4 sz. gy.

határőrezr.; Katzenberg Ferencz, az árkásztéstől, 's Pilati Bertalan b., a' hidász-testtől, mindketten ugyanott. Nyugalmaztattak, alezredesekbül: Ferrari Gáspár, ferrari várparancsnok, ezredesi ranggal 's nyugdíjjal; őrnagyokbul: Kelleri Ferencz, d. Miguel 39 sz. gy. ezr. alezredesi ranggal; kapitányokbul: Schramek Péter, Wasa Gusztáv hg. 60 sz. gy. ezr., őrnagy ranggal 's nyugdíjjal; Treutler József, Leopold hg. 53 sz. gy. ezr., őrnagy ranggal; Auersperg Leopold gr. nyugalmazott kapitány, pótlólag őrnagy rangot nyert. Kültrendeket, 's azok elfogadhatására 's viselhetésire legf. engedélyt kaptak: Hardegg-Glatz Ignác gr., lovasági táborfő, 's főhaditanácsi elnök a' szász kir. gyémántrendet; Windischgrätz Alfred hg., altábornagy 's parancsnokló táborfő Csehországban, és Hrabovszky János b., altábornagy és osztályfő, a' szász kir. polg. érdemrend nagykeresztjét; — Blasovics Károly, főhadnagy Hrabovszky b. 14 sz. gy. ezr., ugyanazon rend kiskeresztjét. —

IGAZÍTÁS. Mult számunk budapesti naplója 2dik sorában: „pedig sirt és a' honszeretnek“ olvasd: ez pedig sirt és a' honszeretnek. — Továbbá a' pesti közgyűlés tordalékjában a' 20dik sorban: az inas nem szolgabíró, hanem a' törvény szék által íteltetett el.

Amerika.

Ujyorki hírek szerint, mellyek jan. 2áig terjednek, a' congressus buzgón foglalkodik a' Creole hajón történt négerzendülés vizsgálatával, a' motozásjog-pénzügy 's elnöki vetoval. A' senatusban a' demokraták és whigek ellene vannak az elnök pénzügyi tervének. Az ellenzéki párt főnöke Clay Henrik, ki sok alkotványos törvényen változtatást indítványozott. Szeretné t. i. név szerint az elnök ellenzéki jogát szűkebb korlátok közé venni, a' kincstírkárt congressus által kinevezeteni 's követeknek tisztök ideje alatt hivatalviselést megengedtetni. Egy barátja az elnöki hivatal idejének rövidítését fogja indítványozni. Az új vámszabási törvény csakugyan a' legközelebb mult dec. 31én lépett életbe. — A' kiköltözést Texasba 1 társulat buzgón mozditja elő. Floridában a' néger ellen folyvást tart a' háború 's ezek nagy pusztításokat tesznek. — Costa-Rica status Carthago tartományában sep. 2án reggeli 6órákor a' rendkívüli nagy földingás szörnyű pusztításokat tett. Több város egészen összeomlott és számos lakos romjaik alá temettetett. Turodaba, Tres-Rios, Carthago, Porovso, Ujamesben és Matina környékén egyetlenegy viskó sem maradt épen. San-José-től Alajuelaig minden romba dőlt; számtalan holttetemet ásnak ki, de olly összezuzottan, hogy alakjok-ra nem ösmerhetni. Ezen földingással össze volt kötve a' szomszéd vulkán kitörése. Costarica Középamerikának legdélszakibb része, Carthago és San-José egyenként 20 ezer, Alajuelának 15 ezer lakosa volt; gondolhatni tehát: milly nagy volt a' szerencsétlenség!

Spanyolország.

(Krisztina özvegyi pénzének megszüntetése a' cortesben jóvá hagyatott. Elegy.) Jan. 8kán a' cortestanács elibe terjesztetvén azon kormányrendelet, melly Krisztina királyné özvegyi pénzét ideiglen megszünteti, az illető rendelvény minden észrevétel nélkül helybenhagyatván, tudomásul vétetett. — Salvandy eltávó-zása még mindig közbeszéd tárgya, 's nagy figyelmet érdemel azon körülmény, miszerint sem cortesben sem nyilvánosan nem vádolják Franciaországot, mi egyenesen azt mutatja, hogy a' spanyolok maradandó egyetértést ohajtnak a' francziákkal. — Barcelonában a' dolgozók társulatát törvénytelennek nyilatkoztatván a' kormány, rögtön föl is oszlata azt. A' katonaság e' rendszabály miatt két napig folyvást fegyverben öröködött, de a' csöndet pillanatig sem háboríták meg a' dolgozók. — A' hegyvidékeken folyvást roblócsapatok dulakodnak; a' kormány mindazáltal hatályos rendszabályokrol gondoskodék e' kicsapongások megszüntetésire. — A' választóirati javaslat mind a' két kamrában kedvező a' kormányra nézve. —

Anglia.

(A' porosz király fogadtatása. Elegy.) A' porosz király jan. 22kén délután harmadfél órákor lépett partra a' greenwichi kórház, vagyis elaggott matrózok tanyája mellett, hol Albert hg. fényes kísérettel álgyurobaj 's zeneharsogás közt fogadta őt. Wellington hgnek szivesen rázta meg kezét a' koronás vendég. Az idő igen kellemetlen volt, 's mégis roppant néptömeg sereglett össze, sőt még a' hölgyek is bátran daczoltak az idő viszontagságival, mert a' porosz király föltűnő vonzó külsővel bir, illyesmi pedig nem igen szokta hatását veszteni a' szépeknél. A' király elibe küldetett hadihajók nem igen pompázhattak, mert a' sürü köd és ellenkező szelek miatt a' margatei magasokon kellett horgonyt vetniök. — A' perzsa schah nem rég illy emlékezetes szavakat monda egy kitünő idegenhez: „Maschallah! furesa emberek az angolok; keveset beszélnek és sokat cselekesznek. De a' francziák is különös emberek ám; Napoleon ideje óta keveset cselekesznek, 's annál többet feeseznek.“ — Egy író gunyosan nyilatkozván nem rég a' vallásról, káromlás miatt egy évi szigorú börtönré 's 100 font sterlingre íteltetett. Az egész pör csak 15 óraig tartott; 's ezen időből is 10 egész órát a' védbeszéd töltött be. —

(A' niger-folyami szállítvány megsemmisült. Keresztelési ünnepély. Elegy.) Megegyező hiteles hírek szerint a' nigerfolyami szállítvány és gyarmatosítás tökéletesen dugába dőlt; a' vállalkozók ugyanis, számos emberélet föláldozása után a' gyarmatot elhagyni, és hajóikon a' folyamból távozni kényszerültek, 's így a' néger főnökökkel kötött szerződések is minden siker nélkül maradtak. — Valamennyi londoni lap telve a' walesi hg. keresztelési ünnepélye leírásával, neve Albert Eduárd, és számos lap roszalja, hogy Albert lett a' walesi hg. első neve, mig az Eduárd név Angliában ennél sokkal kedvesebb. A' kir. trónörökös igen nyugottan viselte magát az egész ünnepély alatt melly a' legnagyobb fényvel vitetett véghez jan. 25kén. Keresztelés után térszalag rendi nagy gyűlést tartott a' királyné személyes elnökléte alatt, 's porosz király komját ezen angol legczimeresb rend vitetvél kinevezvén, férje Albert hg. és Sussex kir. hg. által a' gyűlési terembe bevezetvél, hol a' rend jeleivel t. i. gyémántos térd- és vállszalaggal diszesített Albert és Sussex hg. segéd feltűzésök mellett. Ezt a' példátlan pazardiszú lakoma követé 140 személyre, mellyen a' hires arany asztali készület pompázott, az angol kincstár mindenide illeszthető drágaságival 's így szemlélhető volt itt a' majd számíthatlan

gyertyatartó's vilárokkal, sz. györgy hires gyertyatartója, mellette a hesperidek kert-jét előtűntető pár gyertyatartó, továbbá Achilles paizsa, a' művészi páva, mellynek tollai csupa drágakő's 30 ezer font sterl. (3millió fortra) becsülnetik, a' seringpa-tami ostromnál elfoglalt merő arany's drágakőből álló tigrisfő, tömérdek arany's ezüstből vert serleg, 4dik Györgynek ajándékozott arany burnótszelenczéből re-mekelt aranytáca, melly 10 ezer font sterling becsü's többnyire óriás alaku bil-likomok'sa't. E' lakománál a' koronaörökös tiszteletére még kis nénye is megjelent néhány pillanatra. Lakoma után hangverseny volt az ugy nevezett Waterloo-karza-ton. A' porosz király Londonban a' kitünőbb nevezetességeket megtekintvén min-denütt kitünő tisztelettel fogadtatott, 's csak parlamentnyitás után szándékozik Angliát elhagyni. — Éjszakamerikából ismét 120font sterling jött a' repealtársulat fölsegélésire azon igérettel, hogy Angliával sikeres ellenkezhetésre Amerikától sokkal többet várhat Irland, mintsem gondolná.

Franciaország.

(Guizot és Thiers jellemzése. Párviadal Levasseur és Arrighi közt.) Paris, jan. 24kén: „E' napokban a' követkamra küzdterén ismét fényes párviadalnak valánk tanuji Guizot és Thiers közt, kiknek neve mindenki szájában forog 's ez okból talán még unalmassá is leend. Csodálom, hogy a' francziák annyi év óta sem unták meg e' két férfit szüntelen emlegetni. Azonban tulajdonkép nem em-berekről, hanem két külön rendszerről van itt szó, oly két rendszerről, mellyek mindenütt szóba jönek, hol a' status létezésit külföldről fenyegetik, Khinában csak ugymint Franciaországban, kivevén hogy itt Thiers és Guizot, ott pedig Lin és Keschen neveztetik meg. Amaz a' khinai Thiers's a' harcziás rendszert képviseli, melly a' közlegő vést háboru vagy legalább fegyveresörtetés által akarta eltávo-lítani. Keschen ellenben a' khinai Guizot, ki a' békerendszert képviseli, 's talán ki is birta volna a' vörös barbárokot, vagyis angolokat, az országból udvarolga-tani, ha a' pekingi Thiers ellenkezőre nem bírja a' császárok urát. Szegény Keschen! pedig bizony igazad volt, hogy a' mennyei birodalom katonai hatalmában kétes-kedtél, 's csakugyan jó szándékkal voltál császárud iránt, kibe fájdalom nem szorult annyi böleség, mint Lajos Fülöpbe. Szinte örültem, olvasván, hogy az igen derék Keschent nem fűrészték ketté, hanem csupán roppant vagyona nagy részétől szabadították meg. Ez utóbbi bajtól nincs oka Guizotnak félnie, mert ha rendszere megbukik is, tőle mitsem vehetnek el, miután ő oly szegény, mint a' templom egere. És szegény francia Linünk is szegény, 's én meg vagyok arról győződve, hogy ő a' császárság történetit csupán pénz kedvéért írja. Milly dicső-ség Franciaországra nézve, hogy most élő legnagyobb két mandarinja csupán fejében hordozza kincseit. Kérde valaki: miért szólnak most oly szerényen Tör-rökországról a' moszkák? Csak azért, mivel nagyobb része már ugy is zsebök-ben van. Nem akarja a' czár most még a' stambuli császári czimet, hanem egy-szerűn a' valódi hatalomgyakorlással elégszik meg, mert Konstantinápolyt ugy is minden pillanatban elnyelheti, mihelyt arra magában elég kedvet érzend. Való-ban, a' moszkák e' példátlan szerénysége mesét juttat eszembe a' farkasról, melly juhok kapott le lábairól, 's mohón nyelvé el előrészt, hátulját meghagyta, sze-rényen ezt mondta: „Tökéletesen jól laktam, 's a' jámbor juhok, miután előrésze-vel éhséget kielégítém, hátulját pietásból érintetlenül hagyom meg. — Lefebvre indítványára a' hajók kölcsönös megmozgatását a' kamra némileg szűkebb kor-látok közé szorította, mi a' ministerséget kissé megdöbenté. A' spanyol megha-sonlás iránt indítványzott módosítvány azonban megbukott. — Levasseur és Ar-righi táborfők közt Marseilleben jan. 19. párbaj ment véghez, mellynek vad kö-rülményei az ökljog szomorú századira emlékeztetnek. Arrighi solgálatban sérte-ézvén magát Levasseur által, ez utóbbit párbajra szólítá. Levasseur a' kitűzött idő-re megjelent Marseilleben, de ott nem lelvén Arrighit, ismét visszautazott Oranba. Arrighi szőszegőnek híven őt utána sieté Oranba, 's nyilvános helyen lovagvesz-zőjé vel kettőt vágott rá. E' sérelem után életre halálra küzdés határozatott el.

Mindketlen megjelenvén a' kitűzött időre Marseilleben, Arrighi kívánságára el-végzék, hogy hét lépésről fognak egymásra löni. A' sors Levasseurnak kedve-zett; ő nyere az első lövés jogát, de vad gyilkolásnak nevezvén ezt, ismételve sürgeté, hogy legalább 25 lépésről kíván ellenfelére löni; Arrighi azonban dü-hösen tagadta ezt meg tőle, 's így Levasseur csakugyan lött, és Arrighi holtan rogyott össze. Arrighi korzikai volt, 's így természetes, hogy illy dühös módon kívánta magát megboszolni. Levasseur eskütszék elibe fog állíttatni. —

(A' válaszfőirat elfogadtatott. A' ministerség mostani rokkantsága.) Jan. 29ikén végre szavazás alá jutván az egész válaszfőirat, 240 szózáttal 156 ellen elfogadtatott. A' hosszas vitatkozás azonban ugyancsak annyira megviselte a' mi-nisterséget, hogy bizvást a' rokkantak házába lehetne küldeni őket. Soult tábornagy annyira elgyöngült, hogy szobáiból sem távozhatik. Guizot szavát veszté el, Du-chatel pedig emlékezetét, mikép maga is őszintén megvallá; Humann oly igen el-lankadt, hogy Teste volt kénytelen helyette szólani, 's Teste maga is alig bír már lábain állani. De meg is kell vallani, miszerint a' vitatkozás utólja felé már oly élénk lett, hogy minden pillanatban öklözéstől lehetne tartani.

Olaszország.

Rómából írják, hogy ott egy külön jogász, De Pietro ügyvéd, özvegy és számos tagu család atyja, az egyházi rendbe lépett, 's ő szentsége őt főpappá e-melte 's mondják: nemsokára ő szentsége titkárává fog nevezetni. — Azon ausz-triai katonatisztek, kikre a' pápai birodalom fölméretése bizatott, városunkba ér-keztek, mivel jelenleg már Róma közelében dolgoznak. Egy más osztály Nápoly felé utazott, Pontecorvo és Benevento határit fölmérendő. Ezen munkálatok ké-sőbb közre fognak tétetni.

Belgium.

Brüssel, jan. 24kén. Tegnap 4 órakor érkezett meg a' porosz király vas-uton, szép királyi kocsin Mechelube, hol különféle tisztelkedésekkel fogadtaték. A' király szólott a' kormányzóval, csudálkozáék az antverpi tartomány tömött népességén, ő ugymond, Lombardia's Chinának némelly tartományin kívül egy országot sem tart oly népesnek, mint Belgium.

Ostende, jan. 21. Tegnap 4 órakor érkezék városunkba, mint kitűzött al-lomásra, ő fels. a' porosz király. A' polgári és katonai hatóságok fényes üdvöz-lettel fogadák őt. Néhány percz múlva megjelent érte Leopold, belga király ko-csija, de a' fels. utazó vonakodék a' királyi palotában megszállani, 's inkább vá-lasztá a' Bain-vendéglőt, hol őt a' belgák királya azonnal meglátogató 's mint-egy fél óraig maradt nála. Rövid idő múlva a' királyi palotában estélyezett mind a' két király. —

Oroszország.

Pétervári hírek. Jan. 6. (18). a' czár udv. bábra hivatá meg a' francia követség egész személyzetét. E' szerint az illedéki vitály a' francia's orosz udvar közt e-gészen ki van egyenlítő. — Lengyel határszéli hírek ellenmondanak a' francia lapoktól hirtelt szerencsétlen orosz táborozásnak a' cserkeszek ellen. A' hegyla-kosok mult évben is sok faluból kiűzték ugyan az oroszokat, néhány erősséget meg is vevének, hanem ezen diadal nem volt tartós, mert az elfoglalt helyeket rövid időn ismét elveszték, 's az orosz fegyver jókora kerületeket foglala el Posi körül a' Pontus közelében. Általában a' cserkeszek ez évi védelméről azt mondják, hogy a' fegyvert nem forgaták oly buzgó elszántsággal, mint azelőtt, mit annak tulaj-donitnak, hogy az angol serkentések az idén elmaradtak. — Lengyelországban naponkint oroszabb színt öltének a' dolgok. Ámbár az új törvénykezés még élet-be nem lépett, 's a' várva várt vámosökkenés az orosz határokon még lényenye nem lön; 's mégis a' nyilvános pénztárakban már rubel és kopekek szerint e-sik a' számvitel's a' cs. postaállomásokat verstek szerint mérik 's mérföldkövek-kei jegyzik. Legközelebb 20 lengyel forint értékű bankjegyek jönek forgásba, mellyeken az érték orosz és lengyel nyelven leend felírva, a' tulsó Japon azonban német, angol és francia nyelven is.

É R T E S I T Ő.

Csöd postamesteri hivatalra.

1) A' nm. m. kir. hltanács 1841k dec. 6kán 42319. sz. a. k. k. rendelete következtében a' Buda-Temesvári postavonalban fekvő Nagy-Lajosi es. kir. postaállomás 's illetőleg a' postamesteri hivatalnak betöltése végett csöd hirdettetik, melly alkalommal a' folyamodni kívánók tudomására a' következők jegy-zetnek meg.

1) A' nevezett postaállomás eladhatás- és örök-ségi jog nélkül a' k. kinevezendőnek csak egyedül személyére fog adatni.

2) Az ujan kinevezett postamester köteles le-end a' szolgálatot vagy maga személyesen, vagy pe-dig egy a' szükséges képességgel bíró, a' posta-igazgatóság jóváhagyásával felfogadott és ezután megpróbált 's felesküdtött helyettes által a' fennálló legfensőbb szabályok szerint pontosan és híven tel-jesíteni.

3) Egy szükséges tökéletesen kielégítő, ez-el-irányos és tüzvész valamint rablás ellen biztosított szállásról vagy házról gondoskodni 's azt kellőleg butorozni.

4) A' szolgálat ellátására legalább tíz a' posta-szolgálatra egészen alkalmatos lovat, a' megkiván-tató számú postakocsisokat, továbbá a' szükséges nyergeket, hámoikat, sürgönytáskákat és egyéb szere-keket, nem különben egy rugókon nyugvó fedett és egy fedetlen kocsi, és a' levélpósták hordására két szekerkét jó állapotban tartani.

5) A' lovaknak és szereknek ezen számát pe-dig megszorítani, mihelyt ezen szaporítást a' szol-gálat kellő pontossággal ellátása szükségessé tenné.

6) A' postamesteri jövedelmek 200 ezüst forint évi fizetésben, a' szekérpostavitelbérbeli bevételből 50% jutalomban, a' hivatali mellékes hasznokban, és az időszerint megállapított 's a' szolgálati u. m. levélpósták'sa't. és magány utasok előmozdításáért megérdemelt lovaglásbérben (Rittgeld) állanak.

Azok tehát, kik e' szolgálati helyet elnyerni kívánják, e' részben a' nagyméltóságú magyar hltó-tanácschoz intézett folyamodásukat — magokat ezek-ben erkölcsi viseletükről, eddigi szolgálataikról v. életmódjukról, nyelv- és egyéb ismereteikről 's va-gyonjuk állapotjáról hiteles bizonyság-levelek ál-tal kimutatván — a' f. e. martius 5kéig, mint a' csöd határánapjáig, ezen főpostaigazgatóságnál nyútsák be. Kelt Budán januarius 18. 1842 eszt.

A' es. kir. főpostaigazgatóságtól. 3)

Csöd postahivatalra.

1) A' nm. m. kir. hltan. kegyes rendeletéből az u-jon felállított, Szekes Fejérvár és Sár Bogárd között fekvő, Sárkereszturi es. kir. Posta állomás betöltése végett ezennel csöd hirdettetik, mellynek határánap-ja a' f. e. febr. 24re határozatott. — A' folyamodni kívánóknak utmutatásul a' követk. adatnak tudtokra:

1) Ezen postaállomás és illetőleg a' postame-steri hivatal csak a' kinevezendőnek személyére, 's te-hát örökség vagy eladhatási jog nélkül fog adatni.

2) A' hinevezendő postamester köteles le-end a' szolgálatot vagy maga személyesen, vagy pedig egy a' szükséges képességgel bíró, a' postaigazgatóság jóváhagyásával felfogadott, 's ezután megpróbált és felesketett helyettes által a' fenálló legfensőbb szá-bályok szerint pontosan és híven teljesíteni.

3) A' szolgálat ellátásra a) egy tökéletesen alkalmatos, tűz és rablás ellen a' lehetőségig biztosított szállást vagy házat szerezni.

b) legalább hat erős és a' postaszolgálatra alkal-matos lovat, a' megkivántató postakocsisokat, — ugy nem különben a' szükséges nyergeket, hámoikat és egyéb istállói szereket; továbbá

c) egy rugókon nyugvó fedett és egy fedetlen ko-csi és a' levélpósták szállítására két szekerkét; végre d) két börtáskát sürgönyök vitelére mindenkor jó karban tartani.

4) Köteles továbbá a' lovaknak, kocsiknak és egyéb szereknek ezen számát kármentesítésire i-gény nélkül, megszorítani, mihelyt ezt a' szol-gálatnak kellő pontossággal teljesítése kíváná.

5) A' kinevezendő postamesternek jövedelme 200 e. f. e. fizetésben a' vevény, sürgöny és újság expedíciói illetőségekből folyó mellékes hasznokban — 's a' szolgálati u. m. levél és török udvari posta és sürgönyök előmozdításáért, vagy magány utazók szállításáért megérdemelt időszerint megállapított lovaglásbérben (Rittgeld) áll.

Azok tehát, kik e' szolgálatot elnyerni kíván-nak, e' részben, a' nm. m. kir. Hltanácschoz inté-zett, folyamodásikat, mellyekben magokat erköl-csi viseletükről, eddigi szolgálataikról vagy élet-módjukról, életidejük, nyelv és egyéb ismeré-teikről és vagyonuk állapotjáról hiteles bizonyítvá-nyokkal mutassák ki, a' fennelített határánap az alólirt postaigazgatóságnál nyútsák be. — Kelt Budán jan. 10kén 1842. A' es. kir. főpostaigazgatóságtól. 3)